

JAK URUCHOMIĆ DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ

WSTĘP

Prowadzenie działalności gospodarczej to nie tylko przyjemność decydowania i osiągnięcia korzyści, to również ryzyko oraz odpowiedzialność. Warto o tym pamiętać, decydując się na otworzenie własnej firmy.

Pozytywne strony prowadzenia własnej działalności gospodarczej:

- ❖ cały wypracowany zysk należy do właściciela,
- ❖ niezależność,
- ❖ brak bezpośredniego przełożonego,
- ❖ wykorzystanie doświadczenia zawodowego i życiowego,
- ❖ działanie według własnych planów,
- ❖ możliwość realizacji własnych pomysłów,
- ❖ duże możliwości kontaktu z innymi ludźmi,
- ❖ stwarzanie nowych miejsc pracy,
- ❖ decydowanie o zatrudnianiu pracowników,
- ❖ duża swoboda w organizacji czasu pracy,
- ❖ korzystny system rozliczeń podatkowych.

Negatywne strony prowadzenia własnej działalności gospodarczej:

- ❖ uzależnienie standardu życia od kondycji firmy,
- ❖ bezpośrednia odpowiedzialność za klientów, rozwój i mienie firmy,
- ❖ odpowiedzialność prawna i finansowa,
- ❖ zabezpieczenie socjalne mniejsze niż w przypadku pracy najemnej,
- ❖ potrzeba kreatywności,
- ❖ brak gwarantowanego dochodu,
- ❖ możliwość niepowodzenia przedsięwzięcia,
- ❖ nielimitowany czas pracy,
- ❖ odpowiedzialność za innych,
- ❖ konieczność rozliczania się,
- ❖ mniejsze składki ZUS, ale za to niższe świadczenia,
- ❖ duża ilość pracy.

CO TO JEST DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA?

Działalność gospodarcza to zarobkowa działalność wytwórcza, budowlana, handlowa, usługowa oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodowa, wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły (art. 2 ustawy z dnia 2 lipca 2004 roku o swobodzie działalności gospodarczej, zwanej dalej ustawą o sdg).

Podjęcie, wykonywanie i zakończenie działalności gospodarczej jest wolne dla każdego na równych prawach, z zachowaniem warunków określonych przepisami prawa.

Przedsiębiorcą jest osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną - wykonująca we własnym imieniu działalność gospodarczą. Za przedsiębiorców uznaje się także wspólników spółki cywilnej w zakresie wykonywanej przez nich działalności gospodarczej (art. 4 ustawy o sdg)

WYBÓR FORMY DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

Zanim zdecydujemy się na założenie własnej działalności gospodarczej, musimy także pomyśleć o wyborze formy prawnej. Zanim tego dokonamy, powinniśmy odpowiedzieć sobie na kilka istotnych pytań:

- ❖ Jaki rodzaj działalności gospodarczej chcemy prowadzić?
- ❖ Czy będziemy tą działalność prowadzić samodzielnie, czy wspólnie z inną osobą?
- ❖ Która z form będzie najbardziej korzystna z uwagi na rozliczenia podatkowe?
- ❖ Jak będziemy prowadzić system ewidencji księgowej?
- ❖ Jaka jest odpowiedzialność właściciela/właścicieli bądź wspólników w zależności od wybranej formy działalności?
- ❖ W jaki sposób (w przypadku wspólnego przedsięwzięcia) zostaną rozdzielone kompetencje/uprawnienia, ryzyko i zyski?

Ponieważ decyzja jest bardzo ważna i trudna, radzimy dobrze się zastanowić i przemyśleć wszystkie za i przeciw.

Najprostszą formą prowadzenia własnej firmy jest działalność gospodarcza osoby fizycznej - nie trzeba wówczas tworzyć żadnej zorganizowanej struktury. Forma ta jest szczególnie praktyczna, gdy zamierzamy prowadzić działalność samodzielnie (choć niekoniecznie osobiście, np. w usługach, drobnej wytwórczości czy handlu). Działalność gospodarcza osoby fizycznej jest najprostszą formą organizacyjną, w jakiej działalność taką można prowadzić. Procedura uruchomienia jednoosobowej firmy nie jest skomplikowana i nie wymaga dużych nakładów finansowych.

Jeżeli jednak działalność ma obejmować szerszy zakres działań, do których potrzebna będzie ścisła współpraca z innymi osobami, trzeba by zastanowić się nad wyborem zorganizowanej formy działalności. W tym celu można utworzyć np. spółkę posiadającą osobowość prawną, tj.

spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością czy akcyjną lub też spółkę pozbawioną osobowości prawnej tj. spółkę cywilną, jawną, komandytową, komandytowo-akcyjną czy partnerską.

Przedsiębiorcy planujący prowadzenie działalności w formie spółki handlowej, dokonują rejestracji w rejestrze przedsiębiorców **Krajowego Rejestru Sądowego** prowadzonym przez sądy gospodarcze (wydziały gospodarcze sądu rejonowego; najczęściej mające siedzibę w miejscowości, w której swoją siedzibę ma również sąd okręgowy). Dotyczy to takich form działalności, jak: spółki jawne, partnerskie, komandytowe, komandytowo-akcyjne, akcyjne i spółki z ograniczoną odpowiedzialnością.

Aby zawiązać spółkę, niezbędne jest przygotowanie na piśmie umowy (lub statutu) spółki w formie aktu notarialnego (z wyjątkiem spółek jawnej oraz partnerskiej).

Przedsiębiorca wraz z wnioskiem o wpis do KRS, składa również:

- ❖ wniosek o wpis do systemu REGON
- ❖ zgłoszenie płatnika składek do ZUS
- ❖ zgłoszenie identyfikacyjne albo aktualizacyjne, o którym mowa w ustawie z dnia 13 października 1995 r. o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników wraz ze wskazaniem właściwego naczelnika urzędu skarbowego.

Do wniosku o pierwszy wpis do rejestru przedsiębiorców wnioskodawca dołącza również egzemplarz umowy spółki oraz dokument potwierdzający uprawnienie do korzystania z lokalu lub nieruchomości, w których znajduje się jego siedziba.

Jednymi z najważniejszych aktów, które regulują zasady zawiązywania, rejestrowania i prowadzenia spółek handlowych, są:

- ❖ [Ustawa z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych](#)
- ❖ [Ustawa z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym](#)

Więcej informacji na temat Krajowego Rejestru Sądowego, przewodnik po formach prawnych podlegających wpisowi do KRS i odpowiadających im formularzach znajduje się na stronach [Ministerstwa Sprawiedliwości](#)

Osoby fizyczne chcące wykonywać działalność gospodarczą z wykorzystaniem odrębnego podmiotu mogą ją wykonywać również w formie spółdzielni, stowarzyszenia, fundacji, organizacji zawodowych. Pamiętać jednak należy, że dysponowanie majątkiem niektórych z tych podmiotów jest niekiedy istotnie ograniczone. Wymienione podmioty, tak samo jak spółki handlowe, są rejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym.

Utworzenie oddziału lub przedstawicielstwa przez przedsiębiorcę zagranicznego

Przedsiębiorcą zagranicznym jest osoba zagraniczna wykonująca działalność gospodarczą za granicą. Dla wykonywania działalności na terenie Rzeczypospolitej Polskiej przedsiębiorcy zagraniczni mogą, na zasadzie wzajemności, o ile ratyfikowane umowy międzynarodowe nie stanowią inaczej, tworzyć oddziały lub przedstawicielstwa z siedzibą na terytorium RP. Przy tworzeniu przez przedsiębiorców zagranicznych z państw członkowskich Unii Europejskiej i państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) oddziałów lub przedstawicielstw obowiązują takie same zasady jak w przypadku przedsiębiorców polskich.

1) Oddział

Przedsiębiorca zagraniczny tworzący oddział może wykonywać działalność gospodarczą wyłącznie w zakresie przedmiotu działalności przedsiębiorcy zagranicznego. Oddział przedsiębiorców zagranicznych działających na terenie RP podlega wpisowi do Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego (KRS). Zgłoszenie oddziału przedsiębiorcy zagranicznego do KRS następuje na formularzu wniosku rejestrowego [KRS-W10](#), do którego należy załączyć dalsze urzędowe formularze konieczne do zgłoszenia odpowiedniej formy prawnej przedsiębiorcy.

Więcej informacji: [Ministerstwo Sprawiedliwości](#)

2) Przedstawicielstwo

Przedstawicielstwo przedsiębiorcy zagranicznego podlega wpisowi do Rejestru przedstawicielstw przedsiębiorców zagranicznych prowadzonego przez ministra właściwego do spraw gospodarki. Wpisu do rejestru dokonuje minister właściwy do spraw gospodarki, na podstawie złożonego wniosku i zgodnie z jego treścią. Zakres działania przedstawicielstwa może obejmować wyłącznie prowadzenie działalności w zakresie reklamy i promocji przedsiębiorcy zagranicznego.

Więcej informacji: [Ministerstwo Gospodarki](#)

Prowadzenie działalności przez osoby fizyczne

Osoby fizyczne, które zamierzają założyć działalność gospodarczą, albo osoby fizyczne, które chcą prowadzić działalność jako wspólnicy spółki cywilnej, podlegają wpisowi do **Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG)** prowadzonej w formie elektronicznej przez Ministra Gospodarki.

W kwestii procedur związanych z podejmowaniem, prowadzeniem, zawieszaniem i zamykaniem działalności gospodarczej oraz w kwestiach warunków prowadzenia działalności gospodarczej w Polsce właściwym aktem prawnym jest [ustawa z dnia 2 lipca 2004 roku o swobodzie działalności gospodarczej](#) (ustawa o sdg) oraz [Ustawa z dnia 13 maja 2011 roku o zmianie ustawy o swobodzie działalności gospodarczej oraz niektórych innych ustaw](#).

WPIS DO CENTRALNEJ EWIDENCJI I INFORMACJI O DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

Od 1 lipca 2011 r. funkcjonuje [Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej \(CEIDG\)](#) prowadzona przez Ministra Gospodarki. CEIDG to system umożliwiający założenie firmy przez Internet i ewidencjonujący osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą w Polsce.

System CEIDG umożliwia złożenie online wniosku o:

- ❖ wpis do ewidencji
- ❖ zmianę wpisu (np. w zakresie miejsca lub rodzaju prowadzonej działalności)
- ❖ zawieszenie działalności
- ❖ wznowienie działalności
- ❖ wykreślenie z ewidencji

Czynności tych dokonać można przez Internet, z każdego miejsca w Polsce i za granicą, bez konieczności odwiedzania urzędu.

Dzięki zgromadzeniu aktualnych danych o działających w Polsce firmach CEIDG stanowić będzie ważne źródło informacji na temat przedsiębiorców.

Wpisowi do CEIDG podlegają:

1. Firma przedsiębiorcy (imię i nazwisko oraz ewentualna nazwa firmy) oraz jego numer PESEL*
2. Data urodzenia przedsiębiorcy;
3. Numer identyfikacyjny REGON przedsiębiorcy*;
4. Numer identyfikacji podatkowej (NIP)*;
5. Informacja o obywatelstwie polskim przedsiębiorcy, o ile takie posiada, i innych obywatelstwach przedsiębiorcy;
6. Oznaczenie miejsca zamieszkania i adresu zamieszkania przedsiębiorcy, adres do doręczeń oraz adresy, pod którymi jest wykonywana działalność gospodarcza; w tym adres głównego miejsca wykonywania działalności i oddziału, jeśli został utworzony, dane te powinny być zgodne z oznaczeniami kodowymi przyjętymi w krajowym rejestrze urzędowym podziału terytorialnego kraju;
7. Adres poczty elektronicznej przedsiębiorcy oraz jego strony internetowej (o ile został zgłoszony do CEIDG)*;
8. Data rozpoczęcia wykonywania działalności gospodarczej;
9. Określenie przedmiotów wykonywanej działalności gospodarczej, zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD);
10. Informacje o istnieniu lub ustaniu małżeńskiej wspólności majątkowej;
11. Numer identyfikacji podatkowej (NIP) oraz numer identyfikacyjny REGON spółek cywilnych, jeżeli przedsiębiorca zawarł umowy takich spółek;
12. Dane pełnomocnika upoważnionego do prowadzenia spraw przedsiębiorcy, wraz ze wskazaniem zakresu spraw, które obejmuje dane pełnomocnictwo, o ile przedsiębiorca udzielił pełnomocnictwa i zgłosił informację o jego udzieleniu we wniosku o wpis do CEIDG (od 1 stycznia 2012 r.);
13. Informacja o zawieszeniu i wznowieniu wykonywania działalności gospodarczej ;

14. Informacja o ograniczeniu lub utracie zdolności do czynności prawnych oraz ustanowieniu kurateli lub opieki;
15. Informacja o ogłoszeniu upadłości z możliwością zawarcia układu, o ogłoszeniu upadłości obejmującej likwidację majątku dłużnika, zmianie postanowienia o ogłoszeniu upadłości z możliwością zawarcia układu na postanowienie o ogłoszeniu upadłości obejmującej likwidację majątku dłużnika i zakończeniu tego postępowania;
16. Informacja o wszczęciu postępowania naprawczego;
17. informacja o przekształceniu przedsiębiorcy będącego osobą fizyczną wykonującą we własnym imieniu działalność gospodarczą w jednoosobową spółkę kapitałową;
18. Informacja o zakazie prowadzenia działalności gospodarczej;
19. Informacja o zakazie wykonywania określonego zawodu, którego wykonywanie przez przedsiębiorcę podlega wpisowi do CEIDG;
20. Informacja o zakazie prowadzenia działalności związanej z wychowaniem, leczeniem, edukacją małoletnich lub z opieką nad nim;
21. Informacja o wykreśleniu wpisu w CEIDG.
*O ile taki(e) posiada.

Wpisu do CEIDG nie wymaga się od osób wymienionych w art. 3 ustawy o sdg, a więc:

- ❖ osób prowadzących działalność wytwórczą w rolnictwie w zakresie upraw rolnych oraz chowu i hodowli zwierząt, ogrodnictwa, warzywnictwa, leśnictwa i rybactwa śródlądowego,
- ❖ osób prowadzących działalność polegającą na wynajmowaniu przez rolników pokoi, sprzedaży posiłków domowych i świadczenia w gospodarstwach rolnych innych usług związanych z pobytem turystów
- ❖ producentów wina będących rolnikami wyrabiającymi mniej niż 100 hektolitrów wina w ciągu roku gospodarczego, o których mowa w art. 17 ust. 3 ustawy z dnia 12 maja 2011 roku o wyrobie i rozlewie wyrobów winiarskich, obrocie tymi wyrobami i organizacji rynku wina (Dz.U. Nr 120, poz. 690)

Zasady działania CEIDG uregulowane zostały w art. 23-39 ustawy o sdg.

III. FORMULARZ CEIDG-1

Wniosku o wpis do CEIDG dokonuje się za pomocą formularza CEIDG-1. Jest on jednocześnie: wnioskiem o wpis do Krajowego Rejestru Urzędowego Podmiotów Gospodarki Narodowej (REGON), zgłoszeniem identyfikacyjnym albo aktualizacyjnym do naczelnika urzędu skarbowego, oświadczeniem o wyborze formy opodatkowania podatkiem dochodowym od osób fizycznych albo wnioskiem o zastosowanie opodatkowania w formie karty podatkowej, zgłoszeniem albo zmianą zgłoszenia płatnika składek do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, albo oświadczeniem o kontynuowaniu ubezpieczenia społecznego rolników. Od 1 stycznia 2012 r. do wniosku o wpis do CEIDG dołączyć będzie można również zgłoszenie rejestracyjne w zakresie podatku od towarów i usług (formularz VAT-R).

IV. ZŁOŻENIE WNIOSKU O WPIS

Osoba fizyczna, która chce rozpocząć działalność gospodarczą, składa wniosek o wpis do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG). Wniosek składa się poprzez wypełnienie i wysłanie podpisanego formularza CEIDG-1. Wniosek można złożyć drogą elektroniczną lub za pośrednictwem urzędu gminy (w formie papierowej).

Złożenie wniosku o wpis do CEIDG drogą elektroniczną

1. Dostęp z autoryzacją

Formularz CEIDG-1, który ma być złożony drogą elektroniczną, dostępny jest:

- ❖ Na stronach internetowych www.firma.gov.pl lub www.ceidg.gov.pl,
- ❖ poprzez [Elektroniczną Platformę Usług Administracji Publicznej \(ePUAP\)](#)

Wniosek o wpis do CEIDG musi być podpisany z użyciem:

- ❖ podpisu elektronicznego, weryfikowanego za pomocą kwalifikowanego certyfikatu, albo
- ❖ podpisu potwierdzonego Profilem Zaufanym w ramach ePUAP (bezpłatny), albo
- ❖ podpisu osobistego, o którym mowa w przepisach o dowodach osobistych (jeszcze nie obowiązuje)

Przyszły przedsiębiorca wypełnia formularz na stronie internetowej www.firma.gov.pl lub www.ceidg.gov.pl i podpisuje go podpisem elektronicznym lub Profilem Zaufanym. Na stronie www.firma.gov.pl lub www.ceidg.gov.pl można również założyć konto przechowujące podstawowe dane użytkownika, co przyspieszy proces obsługi wniosku (będzie on przewykonany na podstawie informacji podanych wcześniej w celu założenia konta). Wniosek CEIDG-1 można wypełniać poprzez samodzielne uzupełnianie pól formularza albo korzystając z pomocy tzw. kreatora, który poprzez przewodnik „krok po kroku” i pytania pomocnicze ułatwia uzupełnienie kolejnych rubryk.

Wpis do ewidencji działalności gospodarczej dokonuje się z chwilą zamieszczenia danych w CEIDG, nie później niż następnego dnia roboczego po dniu wpływu wniosku do CEIDG. Wpis do CEIDG jest dokonywany, jeśli wniosek jest poprawny oraz jeśli został złożony przez osobę do tego uprawnioną. System CEIDG prześle wnioskodawcy na wskazany adres poczty elektronicznej potwierdzenie złożenia wniosku.

Dane przedsiębiorcy będą widoczne na stronie CEIDG najpóźniej po trzech dniach roboczych od dokonania wpisu.

Profil Zaufany w ramach elektronicznej Platformy Usług Administracji Publicznej (ePUAP)

Profil Zaufany to zestaw informacji identyfikujących i opisujących podmiot lub osobę będącą użytkownikiem konta na ePUAP, który został w wiarygodny sposób potwierdzony przez organ uprawnionego podmiotu publicznego. Jest on bezpłatną i ogólnodostępną alternatywą dla podpisu elektronicznego. Wykorzystując Profil Zaufany, obywatel może załatwić sprawy administracyjne (np. wnoszenie podań, odwołań, skarg) drogą elektroniczną bez konieczności

osobistego udania się do urzędu. Aby z niej skorzystać, wystarczy wejść na platformę [ePUAP](#), założyć na niej konto, a następnie złożyć wniosek o Profil Zaufany ePUAP i osobiście (jednorazowo) potwierdzić swoje dane osobowe w jednostkach będących Punktami Potwierdzeń (tj. oddziały ZUS, urzędy skarbowe, urzędy wojewódzkie oraz konsulaty). [Wyszukiwarka punktów potwierdzających](#).

Jeżeli obywatel ma już bezpieczny podpis elektroniczny weryfikowany ważnym certyfikatem kwalifikowanym, może założyć konto na platformie ePUAP, złożyć wniosek o Profil Zaufany i potwierdzić go **bez konieczności** wizyty w urzędzie (tzw. samozaufanie).

Więcej informacji, instrukcje, opis procesu uzyskiwania Profilu Zaufanego na stronie [ePUAP](#).

Podpis elektroniczny

Podpis elektroniczny to mechanizm identyfikujący uczestników wymiany dokumentów drogą elektroniczną.

Bezpieczny podpis elektroniczny weryfikowany za pomocą ważnego certyfikatu kwalifikowanego jest składany przy pomocy specjalnej karty procesorowej lub tokena USB oraz oprogramowania służącego do składania podpisu elektronicznego. W ten sposób złożony podpis jest pod względem prawnym równoważny z podpisem własnoręcznym.

Bezpieczny podpis elektroniczny może być obecnie stosowany m.in. do:

- ❖ podpisywania umów
- ❖ składania podań i pism
- ❖ podpisywania faktur elektronicznych
- ❖ składania deklaracji celnych i podatkowych
- ❖ zgłoszeń ubezpieczenia społecznego

Bezpieczny podpis elektroniczny można kupić w pięciu firmach, tzw. kwalifikowanych podmiotach, świadczących usługi certyfikacyjne w zakresie podpisu elektronicznego. Firmy te są wpisane do rejestru prowadzonego przez Ministra Gospodarki.

Więcej informacji na stronie [Narodowego Centrum Certyfikacji](#) oraz na stronach [Ministerstwa Gospodarki](#).

Aktem prawnym regulującym warunki stosowania podpisu elektronicznego, skutki prawne jego stosowania, zasady świadczenia usług certyfikacyjnych oraz zasady nadzoru nad podmiotami świadczącymi te usługi jest [ustawa o podpisie elektronicznym z dnia 18 września 2001 r.](#)

2. Dostęp anonimowy (przygotowanie w komputerze wniosku do złożenia w gminie)

Przyszły przedsiębiorca może również wypełnić formularz na stronie internetowej CEIDG ([www.firma.gov.pl](#) lub [www.ceidg.gov.pl](#)), a następnie wydrukować, podpisać odręcznie i zanieść go wybranego przez siebie urzędu gminy (na mocy ustawy o sdcg działalność gospodarczą można zarejestrować w dowolnie wybranym urzędzie gminy). Wniosek można też

pobrać ze strony internetowej CEIDG, zapisać na nośniku (np. pen-drive) w postaci pliku xml i w tej formie dostarczyć do urzędu gminy. Na wydruku (lub w pliku xml) umieszczony zostanie unikalny kod kreskowy, który pozwoli urzędnikowi w gminie na odnalezienie wypełnionego formularza w systemie CEIDG, sprawdzenie poprawności i rejestrację go.

Złożenie wniosku o wpis do CEIDG w urzędzie gminy

1. Osobiście

Osoba, która zakłada działalność gospodarczą, może wypełnić wniosek o wpis do CEIDG w wersji papierowej, na odpowiednim formularzu (pobrany ze stron www.firma.gov.pl lub www.ceidg.gov.pl, ePUAP), podpisać go własnoręcznie i zanieść go do urzędu gminy. Pracownik gminy potwierdza za pokwitowaniem przyjęcie wniosku. Następnie przekształca wniosek na formę dokumentu elektronicznego, opatruje go podpisem elektronicznym lub podpisuje podpisem potwierdzonym profilem zaufanym ePUAP (bądź korzysta z innych form podpisu, umożliwiających jednoznaczną identyfikację osoby składającej wniosek i czas jego złożenia) i przesyła do CEIDG nie później niż następnego dnia od jego otrzymania. **Wpis zostaje dokonany z chwilą zamieszczenia danych w CEIDG.**

Ponieważ organ gminy zobowiązany jest potwierdzić tożsamość przedsiębiorcy, konieczne jest zabranie ze sobą dowodu osobistego lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość. W opisany powyżej sposób wniosek o wpis do CEIDG może również złożyć pełnomocnik ustanowiony na zasadach ogólnych.

2. Wysłanie listem poleconym

Wypełniony wniosek CEIDG-1 można wysłać listem poleconym (w przypadku przesłania wniosku listem poleconym powinien być on opatrzony własnoręcznym podpisem wnioskodawcy potwierdzonym przez notariusza). Organ gminy przekształca wniosek na formę dokumentu elektronicznego, opatruje go podpisem elektronicznym lub podpisuje podpisem potwierdzonym profilem zaufanym ePUAP (bądź korzysta z innych form podpisu, umożliwiających jednoznaczną identyfikację osoby składającej wniosek i czas jego złożenia) i przesyła do CEIDG nie później niż następnego dnia od jego otrzymania. **Wpis zostaje dokonany z chwilą zamieszczenia danych w CEIDG.**

Przedsiębiorca może podjąć działalność gospodarczą w dniu złożenia wniosku o wpis do CEIDG.

V. FORMY OPODATKOWANIA

Wyboru formy opodatkowania należy dokonać wraz ze złożeniem wniosku o pierwszy wpis do CEIDG.

Przedsiębiorcy prowadzący indywidualną działalność gospodarczą, przedsiębiorcy będący osobami fizycznymi, którzy są wspólnikami spółki cywilnej lub prowadzący działalność w formie osobowych spółek handlowych, będą podlegali opodatkowaniu dochodów pochodzących z tej działalności na podstawie ustawy [z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych](#) albo na podstawie [ustawy z dnia 20 listopada 1998 roku o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne](#).

Podjmując decyzję o prowadzeniu określonej działalności gospodarczej, należy dokonać wyboru opodatkowania podatkiem PIT (podatkiem dochodowym od osób fizycznych). Wybór ten wpływa na wysokość przyszłego podatku, ale też na rodzaj i zakres prowadzonych ewidencji księgowych. Należy wziąć pod uwagę rodzaj działalności, jaką zamierzamy prowadzić, zakres działań, wysokość spodziewanych przychodów i kosztów ich uzyskania, koszty związane z prowadzeniem księgowości. Warto ustalić, czy zamierzamy korzystać z ulg podatkowych, czy będziemy rozliczać się ze współmałżonkiem albo na zasadach przewidzianych dla osób samotnie wychowujących dzieci.

Zmiana formy opodatkowania na inną jest możliwa, ale dopiero z początkiem kolejnego roku podatkowego. Jak stanowi [ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa](#), dla podatników PIT rok podatkowy jest równy z rokiem kalendarzowym. Decyzję o zmianie formy opodatkowania należy zgłosić do 20 stycznia.

Opodatkowanie na zasadach ogólnych

Zasady ogólne polegają na opłacaniu podatku dochodowego według skali podatkowej (stawka 18% lub 32%) od dochodu, rozumianego jako przychody pomniejszone o koszty uzyskania przychodów. Zasady ogólne są podstawową formą opodatkowania przychodów z działalności gospodarczej, występują w sytuacji, gdy podatnik dokonał wyboru takich zasad, albo gdy rozpoczynając działalność nie dokonał wyboru w ogóle.

Stawka jednolita (podatek liniowy)

Podatek w tej formie płaci się od faktycznie uzyskanego dochodu. Aby ustalić dochód, należy od przychodu z działalności gospodarczej odjąć koszty jego uzyskania. Przychody i koszty również wykazuje się w odpowiedniej ewidencji (podatkowa księga przychodów i rozchodów lub księgi rachunkowe, prowadzone zgodnie z przepisami o rachunkowości). Należny podatek według 19% stawki oblicza się niezależnie od wielkości osiągniętego dochodu, co oznacza, że zaliczkę wpłaca się już za pierwszy miesiąc, w którym osiągnięty został dochód. Przy tej formie opodatkowania nie można rozliczać się wspólnie z małżonkiem, ani na zasadach

przewidzianych dla osób samotnie wychowujących dzieci. Nie można też korzystać z ulg podatkowych.

Ryczałt od przychodów ewidencjonowanych

Ryczałt jest uproszczoną formą rozliczenia podatku dochodowego. Podatek oblicza się od przychodu, którego nie można pomniejszyć o żadne koszty jego uzyskania. Wysokość stawek ryczałtu uzależniona jest od rodzaju działalności. Na przykład:

- ❖ 20% od przychodów osiągniętych z działalności w zakresie określonych wolnych zawodów,
- ❖ 17% od przychodów ze świadczenia niektórych usług niematerialnych, m.in. wynajmu samochodów osobowych, hoteli, pośrednictwa w handlu hurtowym,
- ❖ 8,5% od przychodów m.in. z działalności usługowej, w tym od przychodów z działalności gastronomicznej w zakresie sprzedaży napojów o zawartości alkoholu powyżej 1,5%,
- ❖ 5,5% od przychodów m.in. z działalności wytwórczej i budowlanej.

Przy tej formie opodatkowania należy prowadzić ewidencję przychodów z prowadzonej działalności. Ryczałt oblicza się samodzielnie i wpłaca co miesiąc (a w określonych warunkach co kwartał) do urzędu skarbowego.

Karta podatkowa

Karta podatkowa jest przeznaczona dla podatników prowadzących ściśle określone rodzaje działalności gospodarczej, usługowej, wytwórczo-usługowej i handlowej wyłącznie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Przepisy dotyczące karty podatkowej szczegółowo określają też zakres i rozmiary poszczególnych rodzajów działalności oraz warunki, w jakich dana działalność powinna być prowadzona, by możliwe było opodatkowanie w tej formie. Można nią opodatkować m.in. usługi zegarmistrzowskie, usługi tapicerskie czy usługi krawieckie, handel detaliczny, działalność gastronomiczną (bez możliwości sprzedaży napojów o zawartości alkoholu powyżej 1,5%), rozrywkową, usługi transportowe (prowadzenie taksówki), wolny zawód.

Aby rozliczać się w formie karty podatkowej, należy spełnić przede wszystkim następujące warunki: prowadząc działalność, nie można korzystać z usług innych firm (z wyjątkiem usług specjalistycznych), a także zatrudniać osób na umowę zlecenie i umowę o dzieło do wykonywania prac związanych z tą działalnością. Można natomiast zatrudniać osoby na umowę o pracę, należy tylko pamiętać o limitach zatrudnienia przy poszczególnych rodzajach działalności. Współmałżonek nie może prowadzić działalności gospodarczej w tym samym zakresie, dozwolone jest natomiast, aby pracował razem z podatnikiem

Więcej informacji na stronie internetowej [Ministerstwa Finansów](#).

Poradniki dla podatników na stronie [Ministerstwa Finansów](#).

Opodatkowanie podatkiem od towarów i usług

Osoby rozpoczynające działalność gospodarczą w trakcie roku podatkowego są zwolnione od podatku VAT, jeżeli przewidywana przez nich wartość sprzedaży nie przekroczy kwoty będącej proporcją limitu wartości sprzedaży przewidzianego na cały rok (ustalonego [ustawą z dnia 11 marca 2004 roku o podatku od towarów i usług](#), dalej zwanej UstVAT, i wynoszącego 150 000 zł w 2011 roku) i okresu prowadzonej działalności gospodarczej w roku podatkowym, w którym rozpoczęto działalność. W przypadku przekroczenia tej kwoty wynikającej z proporcjonalnego zestawienia limitu rocznego i okresu prowadzonej działalności gospodarczej w roku podatkowym, zwolnienie osoby rozpoczynającej działalność gospodarczą traci moc i z momentem przekroczenia tej proporcjonalnej kwoty opodatkowaniu podlega nadwyżka sprzedaży ponad tę kwotę.

Podstawą zwolnienia jest art. 113 UstVAT.

VI. PODLEGANIE UBEZPIECZENIOM

Nowy system rejestracji działalności gospodarczej pozwala, podobnie jak dotychczas, na zgłaszanie do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (ZUS) przedsiębiorcy – osoby fizycznej jako płatnika składek równocześnie ze składaniem wniosku CEIDG. Zakład, na podstawie danych z otrzymanego wniosku o wpis do ewidencji działalności gospodarczej sporządza odpowiednie dokumenty zgłoszeniowe płatnika składek, bez potrzeby osobistego ich składania w ZUS. Niezależnie od złożenia wniosku CEIDG, przedsiębiorca powinien złożyć w ZUS formularze ubezpieczeniowe [ZUS ZUA](#) lub [ZUS ZZA](#). Należy tego dokonać w ciągu 7 dni od dnia rozpoczęcia działalności gospodarczej. Są to dokumenty zgłoszenia do ubezpieczeń odpowiednio: emerytalnych i zdrowotnych. Każde takie zgłoszenie dotyczy konkretnej osoby. Przedsiębiorca powinien zatem zgłosić w ten sposób siebie i oddzielnie osoby, które ewentualnie zatrudni. Formularze można przekazać drogą elektroniczną (jeśli posiada się podpis elektroniczny), złożyć osobiście lub wysłać listem poleconym.

Program Płatnik

Obsługę dokumentów ubezpieczeniowych i wymianę informacji z ZUS drogą elektroniczną (z zapewnieniem uwierzytelnienia, poufności i integralności danych) umożliwia darmowy program Płatnik, przeznaczony do użytkowania przez płatników składek oraz podmiotów upoważnionych (w tym pracowników biur rachunkowych). Program można pobrać bezpośrednio ze strony [ZUS](#) albo skorzystać z wersji na płycie CD-ROM, które są dostępne w terenowych jednostkach organizacyjnych ZUS ([lista jednostek](#)).

Program Płatnik posiada m.in. funkcję przygotowywania dokumentów ubezpieczeniowych różnego typu oraz ich weryfikacji, a także wydruku tych dokumentów.

Program Płatnik przystosowany jest do przekazywania dokumentów ubezpieczeniowych w formie elektronicznej opatrzonych wyłącznie bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu w rozumieniu ustawy z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym.

[Informacje na temat wymagań sprzętowych programu Płatnik.](#)

[Podręczniki administratora, użytkownika, opis zbiorów danych osobowych przechowywanych w programie "Płatnik" do pobrania.](#)

Pomoc przy obsłudze programu można uzyskać, dzwoniąc na infolinię: numer 801 410 410 (czynna w dni robocze od poniedziałku do piątku w godz. od 8.00 do 15.00) lub kierując pytanie na adres pytanieinfo@platnik.info.pl. W treści e-maila należy podać imię i nazwisko (lub nazwę podmiotu) oraz adres zamieszkania osoby (lub siedziby podmiotu).

Wzory ZUS ZUA i ZUS ZZA oraz informacja o możliwości elektronicznego ich składania dostępne są na stronie [ZUS](#).

Od 1 stycznia 2009 r. podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne osób prowadzących pozarolniczą działalność jest ustalana raz do roku i obowiązuje w tej samej

wysokości od 1 stycznia do 31 grudnia danego roku. Podstawę wymiaru składek stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 60% prognozowanego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia przyjętego do ustalenia kwoty ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek. Wysokość prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego na potrzeby obliczania składek ubezpieczeniowych ustala Minister Pracy i Polityki Społecznej na podstawie art. 19 ust. 10 Ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Aktualne wysokości składek na ubezpieczenia społeczne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych podane są do wiadomości w portalu Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w zakładce "[Składki i świadczenia](#)".

Warto pamiętać, że część osób, które zakładają pozarolniczą działalność gospodarczą, może ubiegać się o prawo do opłacania składek na ubezpieczenia społeczne na korzystnych zasadach. Dla nich przez 24 miesiące od daty założenia działalności gospodarczej podstawa wymiaru składek może wynosić nie mniej niż 30% minimalnego wynagrodzenia. Wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę w danym roku ogłasza się w stosownym obwieszczeniu Rady Ministrów, publikowanym w Dzienniku Ustaw. W roku 2012 minimalne wynagrodzenie za pracę wynosi 1500 zł ([Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2012 roku](#)).

Więcej informacji: [ZUS](#)

KONTROLA PRZEDSIĘBIORCÓW

W rozdziale tym zwracamy uwagę i uczulamy początkującego przedsiębiorcę na różne sprawy, które wiążą się w mniejszym lub większym stopniu prawie z każdym rodzajem działalności. Niektóre zagadnienia (tj. zezwolenia, koncesje, licencje) pojawiły się już na etapie prowadzącym do formalnego zarejestrowania działalności. W tym miejscu przybliżamy różne instytucje i służby z którymi przyjdzie współpracować. Bazując na własnym doświadczeniu /usługi hotelarskie i gastronomiczne/ oraz sygnałów od przedsiębiorców, z którymi współpracujemy, radzimy nie bagatelizować ani obowiązujących i wymaganych procedur, przepisów, pozwoleń itp., ani instytucji i służb dokonujących okresowych kontroli.

W zależności od rozmiaru działalności i jej charakteru, liczby zatrudnionych oraz innych czynników, przedsiębiorca jest zobowiązany do poinformowania stosownych urzędów i instytucji oraz uzyskania zezwoleń, certyfikatów, atestów i innych dokumentów wymaganych do prowadzenia tej działalności. Musi także być przygotowany na wizyty przedstawicieli tych instytucji w zakładzie/firmie w celu przeprowadzenia rutynowych kontroli. Wśród instytucji, z którymi będzie miał najczęstsze kontakty i które mogą Cię kontrolować są:

- ❖ **Urząd Skarbowy** – kontroluje rzetelność deklarowanych podstaw opodatkowania, prawidłowości obliczenia podatku dochodowego, podatku od towarów i usług (VAT), ewidencję księgową.
- ❖ **Urząd Kontroli Skarbowej** – może sprawdzać czy regulowane są prawidłowo wszelkie zobowiązania fiskalne np. VAT, podatek dochodowy itp.,
- ❖ **Państwowa Inspekcja Sanitarna** – gdy firma prowadzi działalność wymagającą nadzoru sanitarnego, higienicznego i epidemiologicznego, np. piekarnie, zakłady produkujące i żywność, sklepy spożywcze, placówki gastronomiczne, zakłady fryzjerskie i kosmetyczne, placówki hotelarsko-wypoczynkowe itp.
- ❖ **Inspektorat Ochrony Środowiska** – jeżeli Twoja działalność ma wpływ na stan środowiska naturalnego.
- ❖ **Państwowa Inspekcja Pracy** – gdy Twoja firma zatrudnia ludzi lub szkoli uczniów, prowadzi działalność produkcyjną, tworzy stanowiska o szczególnych wymaganiach bhp, np. dla osób niepełnosprawnych. Na zgłoszenie prowadzonej działalności w PIP masz 14 dni.
- ❖ **Państwowa Inspekcja Handlowa** – dotyczy placówek handlowych i gastronomicznych.
- ❖ **Państwowa Straż Pożarna** – jeżeli prowadzisz działalność produkcyjną lub świadczysz usługi dla ludności jesteś zobowiązany do zadbania aby obiekt spełniał wszelkie wymogi ochrony przeciwpożarowej.
- ❖ **Zakład Energetyczny** – wydaje Ci zgodę na udostępnienie odpowiedniej wielkości mocy energii elektrycznej do Twojej działalności.
- ❖ **Państwowa Inspekcja Weterynaryjna** – zwłaszcza jeżeli prowadzisz ubojnię, rzeźnię.
- ❖ **Urząd Gminy/Miasta** – ustala lokalne podatki, musisz zgłosić powierzchnię pomieszczeń lub nieruchomości wykorzystywane do prowadzonej działalności gospodarczej oraz środki transportu od których należy zapłacić podatek drogowy.
- ❖ Kontrola organu wydającego koncesję, zezwolenie, licencję w zakresie wykonywania/przestrzegania przez przedsiębiorcę warunków udzielonych mu zezwoleń.
- ❖ **Firmy/zakłady ubezpieczeniowe** – w zależności od rodzaju prowadzonej działalności zakresu ubezpieczenia, zobowiązujesz się do płacenia w określonej wysokości i uzgodnionym terminie składek (ZUS/KRUS).

TERMINARZ PRZEDSIĘBIORCY

Od momentu dopełnienia wszystkich formalności związanych z rejestracją firmy, przedsiębiorca jest zobowiązany do wypełniania obowiązków wynikających z prowadzenia działalności gospodarczej. Oto krótki terminarz przedsiębiorcy:

- ❖ do 7 dnia miesiąca – wpłata podatku (dotyczy osób opodatkowanych w formie karty podatkowej)
- ❖ do 10 dnia miesiąca -- opłata składek na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne oraz Fundusz Pracy – za miniony miesiąc (jeżeli opłacane są tylko składki o własne)
- ❖ do 15 dnia miesiąca – deklaracja rozliczeniowa ZUS DRA (jeżeli opłacane są składki nie tylko własne, ale i innych pracowników)
- ❖ do 20 dnia miesiąca – złożenie deklaracji (PIT-5) i wpłata zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na ogólnych zasadach – opłata zryczałtowanego podatku od przychodów ewidencjonowanych
- ❖ do 25 dnia miesiąca deklaracja dla potrzeb podatku od towarów i usług VAT-7 (dotyczy płatników VAT)
- ❖ do 31 stycznia roku następującego po roku podatkowym – termin złożenia zeznania dotyczącego wysokości uzyskanego przychodu, wartości dokonanych odliczeń oraz ryczału od przychodów ewidencjonowanych (PIT-28)
- ❖ do 30 kwietnia roku następującego po roku podatkowym – termin złożenia zeznania o wysokości osiągniętego dochodu/ poniesionej straty w roku podatkowym (PIT-36) przez podatnika prowadzącego działalność na zasadach ogólnych oraz według 19% stawki podatku oraz wpłacenia różnicy między podatkiem należnym a sumą należnych zaliczek za dany rok. Jeżeli dzień, w którym należy złożyć sprawozdanie lub płatność wypada w sobotę albo dzień ustawowo wolny od pracy, termin ten upływa w pierwszym dniu pracy następującym po dniach wolnych.